

עפ"ת (חיפה) 24804-06-24 - יצחק גולובנציץ נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 24804-06-24 - יצחק גולובנציץ נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 24804-06-24

יצחק גולובנציץ

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

[07.07.2024]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

פסק דין

1. בפניי ערעור על החלטת בית משפט לתעבורה בחדרה (כב' השופט יואב נוריאלי), מיום 11/5/2024 בהמ"ש

24-05-562, לפיה דחה את בקשת המערער להאריך לו את המועד להישפט ביחס לדו"ח תנועה.

רקע כללי והליכים -

2. ביום 8/8/2022 נרשם למערער דו"ח תנועה בגין עבירה של נהיגה שלא בכיוון חץ התנועה - עבירה על פי תקנה

22(א) לתקנות התעבורה, ביום 28/8/2022 שילם המערער את הקנס, וכחודשיים לאחר מכן, הגיש באמצעות בא

כוחו, בקשה להישפט.

3. בינואר 2024 פנה שוב למשטרת ישראל, בבקשה לבטל את הדו"ח מחמת התיישנותו. בקשתו של המבקש נדחתה,

תוך הפנייה לכך שהמערער שילם את הדו"ח, ועל כן רואים אותו כמי שהודה הורשע ונשא את עונשו.

4. בתחילת מאי 2024 פנה המערער לבית משפט קמא, בבקשה להאריך לו את המועד להישפט, על הדו"ח ששילם.

נטען על ידו, כי תשלום הדו"ח נעשה כדי למנוע צבירת פיגורים ומניעת עיקולים, ותוך חוסר מודעות משפטית

למשמעות תשלום הדו"ח. כמו כן טען, כי יש מספר רב של כשלים מהותיים בדו"ח הנוגעים לתיאור העבירה

בנסיבותיה.

5. כב' בית המשפט קמא דחה את בקשת המערער. הוטעם כי על פי הוראות סעיף 229 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי,

משעה ששילם המערער את הדו"ח, רואים אותו כאילו הודה באשמה ונשא בעונשו ורק במקרים מיוחדים ובנסיבות

חריגות, יוארך המועד להישפט. במקרה הנדון לא הראה המערער קיומם של טעמים מיוחדים או נסיבות חריגות,

המצדיקות קבלת הבקשה, שעה שעיקר טענתו היא שהוא שילם את הדו"ח מבלי שהיה מודע הלכה למעשה,

למשמעות המשפטית של התשלום.

6. בנוסף ציין כב' בית משפט קמא, כי הבקשה לא מציינת מתי נמסרה תגובה מפנ"א ומפניית בא כוחו של המערער אל מפנ"א עולה, כי היא הייתה כשלושה חודשים וחצי, עובר להגשת הבקשה להארכת מועד להישפט בעניינו של הדו"ח. צוין כי שיהיו זה עומד בניגוד להוראות סעיף 229 (ה) לחוק האמור, ואף מטעם זה דין הבקשה להידחות. אשר לטענה בדבר עיוות דין, אף טענה זו נדחתה ע"י בית משפט קמא, תוך שצוין כי טענת ב"כ המערער לחוסרים מסוימים בתיאור הנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה, אין בהם כדי להצביע על פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה.
7. ב"כ המערער חזר בפניו על טיעונים שהעלה בבית משפט קמא, תוך שהפנה לפסיקה, שלטעמו, תומכת בכך שיש לקבל את הערעור ולהאריך את המועד להישפט ואילו ב"כ המשיבה החרה החזיק אחר החלטת בית המשפט קמא מנימוקה, וביקש לדחות את הערעור.
- דין והכרעה -
8. לאחר שעיינתי בהחלטת בית משפט קמא ושמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
9. ההוראות הרלבנטיות לנדוננו מצויות בסעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי (נ"מ) התשמ"ב 1982 (להלן: "חסד"פ); והן קובעות כדלקמן:
- (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:
- (1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה...
- (2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה...
- ...
- (ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230...
- סעיף 230 לחסד"פ מוסיף וקובע כדלקמן:
- (ב) "הודיע אדם לפי סעיף 229 (א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."
10. הנה כי כן, בפני מקבל הדוח עומדות שלוש חלופות לבחירתו: האחת, לשלם את הדוח בתוך 90 יום; השנייה, לבקש מתובע לבטלו בתוך 30 יום; השלישית, לבקש להישפט עליו בתוך 90 יום. בחירה בחלופה הראשונה משמעה קבלת אחריות על ביצוע העבירה וסיום ההליך; פניה לחלופות השנייה והשלישית משמעה כפירה בביצוע העבירה. היא כפופה לסד זמנים מסוים, היא מצריכה ברור משפטי, וחל עליה משטר משפטי שונה מהחלופה הראשונה.
11. אשר לבחירה בחלופה הראשונה תשלום הקנס. על פי לשון הוראת סעיף 229 (ח) לחסד"פ, משעה שאדם שילם את הקנס הקבוע בצד העבירה מושא הדוח שקיבל, "רואים אותו כאילו הודה באשמה בבית המשפט", ומגבלת תשעים הימים הקבועה בסעיף 229 (א) (2) לחסד"פ איננה חלה עליו עוד. חל עליו ההסדר הקבוע בסעיף 229 (ח) לחסד"פ (ראו: רע"פ 641/19 מילר נ' מדינת ישראל (2019), שם בפסקה 6). משכך, ומשעה שלפי לשון החוק יש להשקיף עליו כמי שהודה באשמה בבית המשפט, חלה עליו הוראת סעיף 153 (א) לחסד"פ שכותרתה "חזרה מהודיה". הוראה זו קובעת, כי חזרה מהודיה תעשה רק אם הרשה זאת בית המשפט "מנימוקים מיוחדים שיירשמו". מקום בו החזרה מהודיה היא לאחר שאותו אדם הורשע ונגזר עונשו, כבנדוננו, תתאפשר חזרה מהודיה רק בנסיבות חריגות (רע"פ 3905/24 אוריאל בן צור נ' מדינת ישראל (2024); ע"פ 3633/21 פלוני נ' מדינת ישראל (2022)).
12. זאת ועוד, עיון בפסיקה הנוהגת בסוגיית "חזרה מהודיה" בעבירות תעבורה, מלמד, כי בקשת נאשמים לחזור בהם מהודיה הנובעת מתשלום הקנס בטענות של טעות, היסח הדעת, אי הבנת הנפקות המשפטית שבתשלום, וכיוצא באלה סיבות, לא התקבלה בפסיקה כמקימה "טעמים מיוחדים", המצדיקה מתן היתר לחזרה מהודיה, בזיקה להוראותיו של סעיף 229 (ח) לחסד"פ. להן סקירה תמציתית של הפסיקה.

13. ברע"פ 2342/21 שדיד נ' מדינת ישראל (2021), נטען שהקנס שולם בהיסח הדעת, עקב מבצע להסדרת דוחות, ומבלי שהמבקשת קיבלה את הדו"ח לידיה, ומבלי שהבינה את משמעות התשלום, ממש כמו בנדוננו. בית המשפט העליון ולפניו הערכאות הדיוניות, לא קיבלו הסברים אלה ודחו את הטענה; ברע"פ 2304/19 ויסאם ח'טב נ' מדינת ישראל (2019), נטען כי ההחלטה לשלם את הקנס נעשתה מתוך הבנה שגויה לפיה לא ירשמו לחובת המבקש נקודות. טענה זו נדחתה ע"י הערכאות הדיוניות וע"י בית המשפט העליון; ברע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל (2012), נטען שהדו"ח שולם בטעות בשל היות המבקש עולה לארץ. טענה זו נדחתה ע"י בית המשפט העליון; בעפ"ת (מחוזי חיפה) 10673-03-21 הורוביץ נ' מדינת ישראל (2021), נטען כי הדו"ח שולם בתום לב מחשש מפני עיקול, תוך סברה כי ניתן יהיה להסב את הדו"ח לאחר מכן ומבלי שהמבקש קיבל את הדו"ח לידיה. טענה זו נדחתה ע"י בית המשפט המחוזי; באופן דומה בעפ"ת (מחוזי י-ם) 42038-10-18 רחל נוסן נ' מדינת ישראל (2019), נטען שהדוחות שולמו בשל עיקולים, בשגגה, ובשל היותה של המערערת עולה חדשה, שלא הבינה את השפה ואת החוק בארץ. הטענות נדחו ולא נחשבו כמקימות נסיבות מיוחדות המצדיקות היתר לחזרה מהודיה והארכת מועד להישפט. ומהתם להכא.
14. טענותיו של המערער לפיהן שילם את הקנס בטעות, מבלי להבין את הנפקות המשפטית של תשלום הקנס, לרבות ההשלכה שיש בהרשעתו על רשיונו, שובות את הלב, אך לפי הפסיקה, הן אינן מסוג הטענות שבכוחן להוות "נימוקים מיוחדים" המצדיקות מתן היתר לחזרה מהודיית המערער שעה ששילם את הדוח.
16. זאת ועוד, לפי העובדות שהיו בפני כב' בית המשפט קמא, המערער שילם את הדוח כ- 20 יום לאחר שקיבל אותו בחודש אוגוסט 2023. פניית בא כוחו למפנ"א לבירור, התרחשה בחודש אוקטובר 2023, כחודשיים לאחר מכן, כשההרשעה חלוטה. ורק כשנה לאחר מכן, פנה שוב בא כוחו של המערער למפנ"א, בטענה שהדוח התיישן ואין ניתן להעמיד את המערער לדין. התנהלות זו ושיהוי ניכר זה, מוסיפים ומחזקים את אי ההצדקה להיעתר לבקשה, ועל כן מוצדקת היתה החלטת כב' בית המשפט קמא כאשר דחה את הבקשה.
17. אשר לשאלת עיוות הדין וטענת המערער כי הוא כופר באשמה, גם בעניין זה סבורני כי צדק בית המשפט קמא שעה שדחה את הטענה. יצוין כי בית המשפט העליון פסק כי העובדה שנהג כופר באשמה אין משמעותה כי יש לבטל את פסק הדין "לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא" (ע"פ 1773/04 אלעוברה נ' מדינת ישראל (2004)). כפירה כללית באשמה וטענות כלליות אודות כשלים, מבלי להראות היכן מונחים כשלים אלה במארג הראייתי ומהי השלכתם על התוצאה, אינה מספיקה כדי לבסס חשש לעיוות דין, ואין בכך כדי להראות כי לו ינוהל ההליך תהיה התוצאה שונה. בהקשר זה יצוין, כי תגובתו הספונטנית של המערער בפני השוטר עורך הדוח לא הייתה כפירה בביצוע העבירה, אלא אמירות שיש בהן משום ראשית הודיה במיוחס לו. כך שאין גם כל הצדקה עניינית לפתוח את העניין מחדש.
18. סוף דבר, משלא מצאתי כי נפלה שגגה בהחלטת כב' בית המשפט קמא ביישמו את הדין על העובדות שבפניו, לא קמה עילה המצדיקה התערבות של ערכאת הערעור בהחלטה, ועל כן אני דוחה את הערעור. ניתן היום, א' תמוז תשפ"ד, 07 יולי 2024, בהעדר הצדדים.